

Els Setze Jutges fan 50 anys

La Institució Cultural del CIC ha organitzat un acte de celebració de l'aniversari

Avui fa 50 anys que va tenir lloc el primer recital de Nova Cançó³. El programa anunciava una vetllada amb 'La poesia de la Nova Cançó³', i els participants -**Miquel Porter**, **Lluís Serrahima** i **Josep Maria Espinàs** (a més de **Remei Margarit** que no va poder assistir-hi)- van ser després el nucli fundacional d'**Els Setze Jutges**. El recital va tenir lloc al CIFIC i hi va intervenir el metge Gonçal Lloveras, a qui s'atribueix la paternitat del terme Nova Cançó³. Avui, el CIC celebrarà l'aniversari i recordarà els jutges ja traspassats.

Abans d'**Els Setze Jutges**, la música en català s'havia quedat ancorada en el passat. El règim del general Franco havia estat taxatiu en la seva resolució d'apartar la llengua catalana de la vida pública i restringir-la només a l'àmbit privat. No obstant això, el tímid aperturisme producte de la bonança econòmica de final dels cinquanta i de les bones relacions internacionals (Espanya és admesa a les Nacions Unides i signa un tractat amb els Estats Units) van ser l'escletxa per on el català va intentar treure el cap. En pocs mesos de diferència es va fundar la companyia Edigsa, la revista *Cavall Fort*, va tenir lloc el primer recital de Nova Cançó i es va fundar Edicions 62; iniciatives molt significatives que van coincidir en el temps.

Així les coses, el 19 de desembre de 1961 es va realitzar el primer recital de Nova Cançó al Centre d'Influència Catòlica Femenina (actualment CIC). L'acte va començar amb "La presó de Lleida" interpretada per **Josep Maria Espinàs** i per un parlament de Gonçal Lloveras.

Posteriorment, **Miquel Porter** va interpretar tres peces basades en poemes de Joan Salvat-Papasseit: "Penyora d'amor", "Manta amplària" i "Mester d'amor - Divisa". Després, mitjançant un enregistrament magnetofònic, la cantant **Remei Margarit**, que malalta no hi va poder assistir, va interpretar "La setmana" i "Jo i el meu gat". Seguidament, **Josep Maria Espinàs** va tornar a cantar, en aquesta ocasió tres peces de **Georges Brassens** adaptades al català: "L'oca d'en Roca", "L'enterraments" i "La tempesta". En aquest punt es va fer una mitja part. A la segona part, **Espinàs** va recuperar dues peces més de **Brassens** ("Marianeta" i "El paraigües") i una de **George Gershwin** ("Summertime"). Un nou enregistrament de **Remei Margarit** amb "La tia i el gos" i "Classe mitja" va donar pas a la segona tanda de **Miquel Porter**, en què va cantar "Les floristes de la rambla", "Sóc un burgès" i "La cançó de la taverna". **Lluís Serrahima**, per la seva banda, va cantar "Sóc pansit com la lluna".

La primera vegada que es va sentir a parlar d'**Els Setze Jutges** va ser al concert que va tenir lloc el 29 d'abril de 1962 a Premià de Mar, en un acte organitzat per la Penya Barcelonista de la població. El nom, suggerit per **Josep Maria Espinàs**, tenia una triple connotació. La primera és que remetia a un conegut embarbussament de pronúncia molt difícil per als castellanoparlants: *setze jutges d'un jutjat mengen fetge d'un penjat*. La segona és que el nom en si ja era una invitació a engrandir el grup. Parlar de setze jutges quan amb prou feines n'eren quatre era tot un repte. Fins i tot es va fer broma assegurant que quan en siguessin setze es canviaria el nom del grup per 'Can 60'. Finalment, el fet de qualificar-se de 'jutges' ja els posicionava davant del món. La seva voluntat era observar la societat i dictar veredictes.

A partir d'aquell moment, els components d'**Els Setze Jutges** van començar a actuar amb regularitat i van anar sumant adeptes. El 17 de febrer de 1962, el psiquiatre **Delfí Abella** actuava per primer cop i el 23 d'agost s'hi sumava el primer dels jutges nascut després de la guerra:

Francesc Pi de la Serra. Ell es convertia en el cinquè jutge. El 13 de desembre actuava per primera vegada a Barcelona un cantant valencià que suposaria un autèntic revulsiu per a la cançó catalana: **Raimon**. Tot i això, mai no es va integrar a **Els Setze Jutges**. El mateix any 1962 van aparèixer els primers discos de Nova Cançó. Són els EP de **Miquel Porter**, **Remei Margarit**, **Josep Maria Espinàs**, **Delfí Abella**, **Raimon**?

El 1967 **Els Setze Jutges** arribaven finalment al nombre que s'havien marcat en un primer moment: setze. Van formar part del col·lectiu **Miquel Porter, Remei Margarit i Josep Maria Espinàs** (membres fundacionals), **Delfí Abella i Francesc Pi de la Serra** (des del 1962), **Enric Barbat, Xavier Elies i Guillermina Motta** (des del 1963), **Maria del Carme Girau i Martí Llauredó** (des del 1964), **Joan Ramon Bonet, Maria Amèlia Pedrerol i Joan Manuel Serrat** (des del 1965) i **Maria del Mar Bonet, Rafael Subirachs i Lluís Llach** (des del 1967).

La feina d'**Els Setze Jutges** va ser decisiva en la popularització de les cançons modernes en català, primer de manera força amateur i més tard amb dosis més altes de professionalitat. Els seus moments més importants van arribar a l'entrada de **Pi de la Serra**, que va dotar de més qualitat les actuacions, i sobretot la de **Joan Manuel Serrat**, amb qui va arribar l'èxit massiu.

Entre la mitologia que han deixat **Els Setze Jutges** hi ha la dels exàmens d'ingrés, que van tombar molts dels aspirants a formar-ne part, alguns dels quals han arribat a triomfar en el món de la música: és el cas de **Pau Riba i Pere Tàpias**, per exemple.

El 13 d'abril del 2007, el Parlament de Catalunya els va reconcedir la Medalla d'Honor en la seva categoria d'or per haver contribuït decisivament en la cultura catalana i en la normalització de l'ús del català durant els temps de la dictadura franquista.

Avui, la Institució Cultural del CIC ha organitzat un acte de celebració de l'aniversari, en el transcurs del qual es retrà homenatge als *jutges* ja traspassats, amb un record especial a **Enric Barbat**, mort la setmana passada. L'acte tindrà lloc a les 8 del vespre a la seu de la ICCIC (Sala Joan XXIII, Via Augusta 205, Barcelona), i hi intervindran **Josep Maria Espinàs, Lluís Serrahima** i el periodista Jordi Garcia-Soler. A més, Francesc Burrull interpretarà peces musicals d'**Els Setze Jutges** i s'inaugurarà una exposició gràfica sobre l'inici i l'evolució d'aquest moviment musical i cultural.